

njegova vlastita sudjelovanja, kako zakoni ovoga naroda nisu njegovo djelo, nego pozitivna objavljenja, kako su njegovom poglavaru potrebni privilegirani posrednici s vlastitim narodom, s masom, kako se samo ta masa raspada u mnoštvo posebnih krugova koje stvara i određuje slučaj, a koji se razlikuju svojim interesima, posebnim strastima i predrasudama i kao privilegij dobivaju odobrenje da se međusobno odvoje, itd. (str. 56)

Sam Bauer kaže:

"Ako politika treba da bude samo religija, ona tada ne smije biti politika, kao što se i čišćenje lonaca, ako treba važiti kao religijska stvar, ne smije smatrati privrednom stvari." (str. 108)

U kršćansko-germanskoj državi religija je "privredna stvar" kao što je i privredna stvar - religija. U kršćansko-germanskoj državi vlast religije jeste religija vlasti.

Odvajanje "duha evanđelja" od "slova evanđelja" je ireligiozan akt. Država koja dopušta da evanđelje govori slovima politike, drugim slovima nego što su slova svetoga duha, čini svetogrđe, ako ne u čovjekovim očima, a ono u svojim vlastitim religioznim očima. Državi koja priznaje kršćanstvo kao svoju najvišu normu, Bibliju kao svoju povelju, moraju se suprotstaviti riječi Svetoga pisma, jer je to pismo sveto do posljednje riječi. Ova država, kao i ljudsko smetlište na kojemu ona počiva, dospijeva u mučnu, sa stanovišta religiozne svijesti nesavladivu protivrječnost kada se upućuje na one izreke evanđelja koje ona "ne samo da slijedi nego i ne može da slijedi ako ne želi da se kao država potpuno raspadne". A zašto ona ne želi da se potpuno raspadne? Na to ona ne može odgovoriti ni sebi ni drugima. Pred svojom vlastitom svijesću oficijelna kršćanska država je trebanje (Sollen), čije je ostvarenje nedostiživo, a koja zbiljnost svoje egzistencije umije pred sobom konstatirati samo pomoću laži, i stoga sama sebi ostaje stalno predmet sumnje, nepouzdan, problematičan predmet. Kritika ima, dakle, potpuno pravo kada državu koja se poziva na Bibliju dovodi do pomračenja svijesti, kada država sama više ne zna da li je uobraženje ili zbiljnost, kad infamija njenih svjetovnih ciljeva, kojima religija služi kao izgovor, zapada u nerazrješiv konflikt s čestitošću njene religiozne svijesti kojoj religija predstavlja cilj svijeta. Ova se država može osloboditi svoje unutrašnje patnje samo ako postane pandur katoličke crkve. Njoj nasuprot, koja svjetovnu silu proglašava sebi podložnim